

שמגיעים לקרוון של איבט ואיליאס ושלוש בנותיהם, שהגיעו להתגורר בקיבוץ כרמים באוגוסט האחרון, רואים בעיניים בעיקר צבע חום-צהוב והרבה שמיים. "זה נראה מקום פראי, בראשית. זה מה שאהבנו מאור כשהגענו לכאן בפעם הראשונה", אומרת איבט.

הצבעים הומומים והצהובים של הנגב מחליפים לאחרונה את צבעי הירוק והכחול שאליהם הורגלו. ער שעלו ארצה, גרו בבית שבנו בנחלת המשפחה באי ביוון בשם אגינה (Aegina), המונה 14 אלף תושבים בלבד. בקיץ מוקפלת האוכלוסייה על ידי תיירים מאתונה ומכל העולם, המגיעים למקום כדי ליהנות מיופיו ולנוח משגרת היומיום.

אבל כדי להבין איך בדיוק התגלגלו לאזורנו, חזרנו איתם 25 שנים לאחור.

בני הזוג הגיעו ארצה לראשונה כל אחד בנפרד. איליאס הגיע בשנת 1983, למד עיצוב סביבתי בבצלאל ועבד במשרדי אדריכלים בירושלים.

הוא עזב בשנת 1988 לארה"ב ללימודי תואר שני באוני' ייל.

באותה שנה הגיעה איבט לארץ ללמוד כלכלה באוניברסיטה העיברית בירושלים אך עזבה

שנתיים לאחר מכן. הם חזרו ארצה בשנת 1995. היא כדי ללמוד יהדות

במכון "פרדס" בירושלים והוא, כבר אדריכל, להשתתף במחקר

בנושא בבנייה ירוקה שנערך בשדה בוקר מטעם אוניברסיטת בן גוריון

בתחום אדריכלות מדבית.

בתום הלימודים חזרו השניים

לאתונה להתחתן ומייד חזרו להמשך לימודיהם, איבט החליטה ללמוד לתואר שני באוניברסיטה העברית בירושלים בנושא "ציוויליזציה

יהודית" ואיליאס המשיך את מחקרו לדוקטורט בנושא אדריכלות בתי כנסת ביוון.

בין השנים 1998-2000 עבדה איבט כעורכת בפועל וכתבת ראשית של מגזין "יד ושם" באנגלית ובמקביל לימדה בקורסים ליוונית

מדוברת. "מי שמגיע לקורסים שכאלה הם בדרך כלל כאלה שמשוגעים על מוסיקה יוונית, או אנשים ממוצא יווני, שמבקשים לשמור על

קשר עם המקורות או עם בני משפחה רחוקים. מגיעים לקורסים גם ארכיאולוגים ואנשי אקדמיה". היא עזבה לשאלה המתבקשת מי הוא

קהל היעד של קורסים כאלה. במהלך דצמבר ייפתח קורס גם בקיבוץ כרמים, מקום מגוריה, והיא מזמינה אליו את כל יושבי המועצה

המתעניינים מרחוקים.

בנוסף לכל עיסוקיה התנדועה בתקופה שבה החגורה בירושלים לשיטת גרינברג, שיטת התפתחות דרך למידה גופנית. השיטה

מתבססת על רפלקסולוגיה ומשלבת אלמנטים מתורות אלטרנטיביות אחדות. האבחון הראשוני נעשה דרך כפות הדגליים, שעל פי

הרפלקסולוגיה משקפות את הגוף כולו ואת המאפיינים האישיותיים של האדם. הטיפול נעשה באמצעות מגע, שבעזרתו, כך מאמינים

הדוגלים בשיטה, ניתן לשפר סימפטומים של לחץ ותולדה.

איווט ואיליאס מסינס, עולים חדשים - ישנים

מיוון, החליטו כי המקום המתאים לגדל בו

את שלוש בנותיהם הוא קיבוץ כרמים • הם

עזבו אי יפהפה, בית חדש, שרק סיימו לבנות

ומשפחה גדולה והגיעו לקרוון קטן, כשסביבם

נוף בראשית של נגב • יחד עם מעט הציוד

שהביאו הם מניפים את דגל האקולוגיה ונסו

לשכנע את תושבי הקיבוץ בפרט ואת כולנו

בכלל, כי חייבים לשמור על הכדור • יאסון

הקשר היווני

איבט ואיליאס עם בתם הקטנה באגינה

של האדם. הטיפולים נעשה באמצעות מגע, שבעזרתה כך מאמינים הדוגלים בשיטה, ניתן לשפר סימפטומים של לחץ וחולשה. "היום אפשר להגיר שמצאתי את עצמי", היא אומרת בחיוך. "אני מגיעה מנושפחה של סוחרים והנושא הראשון שאליו פניתי הוא לימודי כלכלה. הבנתי מהר שזה לא בשבילי ופניתי ללימודי פסיכולוגיה. אז גם התחלתי להתעניין ביהדות ובשורשים, נושא שאינו מפותח ביותר ביוון. היום אני עוסקת גם ברייקי ובשיטת גרינברג ואני מרגישה שאני ממצה את עצמי. אני אוהבת ורוצה לעזור לאנשים לצמוח". בקרוב ניתן יהיה לקבל טיפולים אלו ואחרים בקליניקה משותפת לשישה מטפלים שונים, המוקמת בימים אלו בכרמים. "בקייבוץ כרמים אנו שמים דגש מיוחד בתחום התיירות וקליניקה שכזו תהווה נדבך נוסף ותיתן אפשרות ליצור חבילות פיניק למתארחים בצמרים שלנו. זו יוזמה חדשה שאנו מעודדים ושומחים לקלוט אלינו את משפחת מסינס", אומר יורם סהר, רכז המשק של כרמים. בשנת 2002 נולדה מאיה, בתם הבכורה, ואז החלו השניים להרגיש את החוסר במשפחה קרובה, שנשארה ביוון. בינתיים החליטו לבנות בית קיץ בנחלה המשפחתית באי אגינה. "למשפחה שלי היה בית קטן וישן מאוד באי ושטח גדול שחולק בין בני המשפחה", מספרת איבט. "כל אחד בנה לו בית וכל המשפחה נהגה להיפגש באי בחודשי הקיץ. גם אנחנו החלטנו לבנות, אבל איליאס, בעלי, החליט שהוא רוצה לפקח על הבנייה מקרוב, משום שבתור אדריכל היה חשוב לו מאוד שהרכבים ייעשו כפי שהוא רוצה".

שוב נארזו המזוורות והמשפחה חזרה להתגורר ביוון. הימים הפכו לחורשים והחורשים לשנים. בינתיים נולדו גם נועה ועדן והמקום הקטן והפסטורלי היה מושלם בשלבים הראשונים של גידול הבנות. "באי היינו מעין מוקד לקהילה יהודית קטנה. חגגנו את החגים וציינו את השבת, אבל ככל שעבר הזמן חשנו שאין די בכך. כבר אז הרגשנו כישראלים והמנטליות של האי הקטן לא התאימה למנטליות שלנו", אומרת איבט.

הרגע שבו הבינו שדרוש להם שינוי, היה זמן קצר לפני שבתם הבכורה היתה אמורה להיכנס לגן ממשלתי. "במסיבת הסיום של הגן הופיעו הילדים במין ריקור מודרני, שגרם לנו לחשוב האם זה החינוך שאנחנו רוצים לתת לילדות שלנו". היא מספרת. "אחת האפשרויות ששקלנו היתה לחזור לאתונה ושם לשלוח אותן לגן יהודי, אבל דרך החיים בעיר הגדולה אינה אהובה עלינו ואז עלה הרעיון לחזור לישראל".

בפעם המי יודע כמה נארזו החפצים אכל הפעם, במכוון, החליטו השניים שהם מביאים איתם בגדים וצעצועים בלבד. כל ציוד אחר שהיה ברשותם נשאר מאחור, בביתם שבאי. "זה לא פשוט להגיע עם משפחה למקום חדש עם חשבון בנק מצומצם, לחפש לעצמנו עישי ולתחיל הכל מאפס. זה לוקח המון אנרגיות. המול שלנו היה שיר לנו חכרים בארץ ואנחנו יודעים עכרית טובה ועם קצת קשרים בירושלים הצלחנו להסדר", היא אומרת. עוד לפני שהגיעו באופן סופי, החלו לחפש מקום מגורים שיתאים לאופיים, מקום קטן שמאמץ עקרונות אקולוגיים, תחום שהתוודעו לו וקירמו אותו בעת שהתגוררו באגינה. "כאחד הביקורים שלנו בארץ הכרנו את אודי ודניאלה נתן, כיום

שלושת הבנות משפחת מסינס בכרמים

תושבי כרמים, שחיפשו מקום מגורים על פי רישות דומות לשלנו. אחרי זמן מה הם פנו אלינו וסיפרו שמצאו את כרמים. הגענו לכאן, ברקנו את מערכת החינוך והתרשמנו לטובה. ב-19 לאוגוסט השנה הגענו לכרמים. בתחילה התגוררנו באחד הצימרים, מכיוון שלא נמצא לנו קרוון למגורים ואחר כך עברנו לביתנו הנוכחי". מספרת איבט. החיבור לתחום האקולוגי התחיל אצל בני הזוג מטיוול תמים לאורך הוף הים של אגינה.

"באחד הטיפולים שלנו ראינו המון אשפה שנערמה מול ים יפהפה וזה מאוד הפריע לנו", מספרת איבט. "איליאס, שאוהב מאוד לצלם, תיעד את הניגור הזה בין הנוף המושלם לבין האשפה הנערמת. מאוחר יותר הוא הצטרף כחבר מערכת לעיתון מקומי באי ושם היה לו טור קבוע, שהפך לטור בנושא סביבה".

עם הצטרפותו של איליאס לעיתון הוא החל ללמוד ללימודי תואר נוסף בנושא סביבה ופיתוח באוניברסיטת אתונה ועם הזמן החליט שחייבים לעשות מעשה. "הבנתי שהמצב לא יכול להימשך כפי שהוא", מספרת איבט. "על חשבון זמני הפרטי הייתי נפגש עם גורמים שונים ברשות המקומית ומנסה לשכנע אותם להיכנס לנושא המיחזור. זה לא היה פשוט בכלל. בהתחלה כולם היו בטוחים שיש לי איזה אינטרס סמוי ואני מתכוון להרוויח משהו מכל העניין הזה. הייתי מניע לישיבות של המועצה ולפעמים הייתי מחכה בחוץ עד שאמרו לי שהישיבה בוטלה".

בנוסף למלחמה כבירווקרטיה ובאדישות, תקף איליאס את הרשות מעל דפי העיתון ומאמריו הגיעו גם לעיתונים אחרים. ההד התקשורת והמלחמה שניהל השתלמו בסופו של דבר. "במשך שנתיים דהף איליאס את הנושא", מספרת איבט. "עד שזה הצליח ובאי שבו

התגוררנו החלו בתהליכי מחזור של פלסטיק ונייר. אצלנו בבית מתחת לכיור היו לנו, כמו גם היום, כמה פחים, שכל אחד מיועד לחומר אחר וכך היינו מפרידים ומנסים למחזר ככל שניתן. 10% מהאשפה יצאה מהבית ואת 90 האחוזים הנותרים מחזרנו". בחצר היו להם שלושה תאי קומפוסט ואת הבית ניקו בחומרים טבעיים, כמו חומץ ושונים אחרים. הם התאמצו ליותר על אבקות כביסה קונבנציונליות ולהשתמש בחומרים טבעיים, "עד שהכביסה היתה מלאת כתמים וכבר לא יכולתי לסבול את זה", צוחקת איבט. גם שתי הבנות הצעירות לקחו חלק בתהליכי המחזור, אם גם ללא ידיעתן. הטיפולים שלבשו היו מסוג מיוחד שמתפרק בטבע. "קברנו אותם בגינה ובכך מנענו פגיעה בסביבה", היא אומרת.

כשאודי ודניאלה סיפרו להם על קייבוץ כרמים, מצאה חן בעיניהם החשיבה האקולוגית המאפיינת את היישוב. "החלום שלנו היה לבנות בית ירוק ולחיות בקהילה, כרמים ענה על הצרכים שלנו", אומר איליאס ומפרט: "בית כזה לוקח בחשבון את האקלים המקומי, כיווני אוויר רצויים, הצללה ושימוש במסה טרמית או בכיוד יעיל בכל מעטפת הבית ולא רק מבחינת הפאנג שוא, כפי שיישמו בבית שלנו באגינה, ובנוסף לכך איסוף ומחזור של מי גשם, חסכון באנרגיה לחימום וקירור ועוד".

הם מורעים לכך שרמת המחוייבות לנושא האקולוגי ביישוב אינה אחירה, אך מאמינים שעם הזמן היא תלך ותגדל. "דעיין שעלה בדיונים לתיחונן ההרכבה בכרמים הוא לקחת קבלן נבחר אחד, שיבנה את כל הבתים המתוכננים על פי עקרונות והנחיות מדוייקים, כך נוכל להיות בטוחים שכל הבתים יעמדו בקריטריונים של קיימות. אותו קבלן יוכל להציג אותנו בעתיד כפיילוט להמשך עבודתו", אומר איליאס. במקביל למלחמה הפרטית שלהם באגינה, הקים איליאס יחד עם איבט עמותה בשם "Ecoweek". שהחלה את פעילותה ביוון בשנת 2005. מטרתה של העמותה היא לעודד מורעות ציבורית, ליידע ולעודד אנשים לקבל החלטות השומרות על איכות הסביבה בחיי היומיום שלהם. חבריה מאמינים שעל ידי שינוי הרגלים, ניתן יהיה לשנות את האקלים. "אקוויק" מקדמת מורעות ציבורית בשלושה תחומים עיקריים: א. מחזור פסולת ביתית והפיכת פסולת אורגנית לקומפוסט; ב. שימור אנרגיה ושימוש במקורות אנרגיה מתחדשים; ג. אדריכלות ירוקה. כיום פועלת העמותה ביוון ובקפריסין ובקרוב תתחיל לפעול גם בארה"ב. כשאייליאס הגיע לארץ, החלה העמותה לפעול גם בישראל. במסגרת זו מתוכננת מספר פעילויות וביניהם "שיחות ירוקות" החל מ-17.12.08, כנס הנדסה אזרחית ירוקה, שיתקיים בפרואר 2009 בשיתוף מכללת סמי שמעון וכן יתקיים ערב פתוח ב-28 לדצמבר לציבור הרחב בקייבוץ כרמים. הערב יאחד שתי אהבות של איליאס - מוסיקה יוונית ואקולוגיה. איך זה מתחבר? הוא מבטיח שיהיה מעניין מאוד!

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט של העמותה: www.ecoweek.org.il